

Sygn. akt II Ka 499/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 sierpnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Jaszczuk
Sędziowie:	SSO Mariola Krajewska - Sińczuk (spr.) SSO Dariusz Półtorak
Protokolant:	sekr. sąd. Agnieszka Wierzbicka

przy udziale Prokuratora Patrycji Klimiuk

po rozpoznaniu w dniu 31 sierpnia 2016 r.

sprawy **M. Ł.**

oskarżonego z art.159kk w zw. z art. 57a§1kk w zw. z art. 64 § 2kk

na skutek apelacji, wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach

z dnia 29 czerwca 2016 r. sygn. akt II K 75/16

w zaskarżonej części wyrok utrzymuje w mocy; zasądza od oskarżonego M. Ł. na rzecz oskarżyciela posiłkowego A. W. kwotę 420 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym; zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 200 zł tytułem kosztów sądowych za II instancję.

Sygn. akt II Ka 499/16

UZASADNIENIE M. Ł. został oskarżony o to, że w dniu 8 grudnia 2013 roku w S., woj. (...), publicznie i z oczywiste blahaego powodu, okazując rażące lekceważenie dla porządku prawnego, wspólnie z ustaloną osobą dokonali umyślnego zamachu na zdrowie A. W., T. T., T. Ś., Ł. K. w ten sposób, że wzięli udział w ich pobiciu, używając niebezpiecznego przedmiotu w postaci pałki teleskopowej, którą zadawali pokrzywdzonym uderzenia po całym ciele oraz uderzali pięścią w głowę, czym spowodowali u A. W. obrażenia ciała w postaci urazu głowy, obrzęku nosa i wargi górnej, rany tłuczonej okolicy czołowej, wybicia zębów 11 i 41, złamania korony zęba 21 i 42, złamania bez przemieszczenia kości łokciowej lewej w 1/2 trzonu, które to obrażenia należą do kategorii średnich i powodują naruszenie jego czynności narządów ciała na okres przekraczający siedem dni, a okres leczenia i rehabilitacji nie przekroczył 6 miesięcy, u T. T. obrażeń ciała w postaci stłuczenia okolicy barku prawego i rany tłuczonej głowy okolicy ciemieniowej lewej długości 8 cm, u T. Ś. obrażeń ciała w postaci stłuczenia z sińcami w okolicy kolana prawego, ręki lewej i klatki piersiowej i u Ł. K. obrażeń ciała w postaci stłuczenia okolicy barku prawego, które to obrażenia należą do kategorii lekkich i powodują naruszenie czynności narządów ciała na okres nieprzekraczający siedmiu dni, przy czym

działaniem swoim narazili wyżej wymienionych pokrzywdzonych na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub nastąpienia skutku określonego w art. 157 § 1 k.k. lub w art. 156 § 1 k.k., przy czym czynu tego dopuścił się przed upływem pięciu lat po odbyciu co najmniej jednego roku kary pozbawienia wolności, będąc uprzednio skazanym w warunkach określonych w art. 64 § 1 k.k., tj. o czyn z art. 159 k.k. w zw. z art. 57 a § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k.

Sąd Rejonowy w Siedlcach wyrokiem z dnia 30 stycznia 2015 r. w sprawie II K 224/14 M. Ł. uznał za winnego tego, że:

w dniu 8 grudnia 2013 roku w S., woj. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z inną ustaloną osobą wzięli udział w pobiciu A. W., T. T., T. Ś. i Ł. K. w ten sposób, że zadawali wymienionym ciosy po całym ciele pałkami teleskopowymi oraz uderzali pięściami w głowę czym spowodowali: u A. W. obrażenia ciała w postaci urazu głowy, obrzęku nosa i wargi górnej, rany tłuczonej okolicy czołowej, wybitcia zębów 11 i 41, złamania korony zęba 21 i 42, złamania bez przemieszczenia kości łokciowej lewej w 1/2 trzonu, które to obrażenia należą do kategorii średnich i powodują naruszenie czynności narządów jego ciała na okres przekraczający siedem dni, a okres leczenia i rehabilitacji nie przekroczy sześciu miesięcy; u T. T. obrażenia ciała w postaci stłuczenia barku prawego i rany tłuczonej głowy okolicy ciemieniowej lewej długości 8 cm, które należą do kategorii lekkich i powodują naruszenie czynności narządów jego ciała na okres nie przekraczający 7 dni; u T. Ś. obrażenia ciała w postaci stłuczenia z sińcami okolicy kolana prawego, ręki lewej i klatki piersiowej, które należą do kategorii lekkich i powodują naruszenie czynności narządów jego ciała na okres nie przekraczający 7 dni; u Ł. K. obrażenia ciała w postaci stłuczenia okolicy barku prawego, które należą do kategorii lekkich i powodują naruszenie czynności narządów jego ciała na okres nie przekraczający 7 dni, przy czym działaniem swoim narazili wyżej wymienionych pokrzywdzonych na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub nastąpienia skutku określonego w art. 157 § 1 kk lub w art. 156 § 1 kk, przy czym M. Ł. czynu tego dopuścił się przed upływem pięciu lat po odbyciu co najmniej jednego roku kary pozbawienia wolności, będąc uprzednio skazanym w warunkach określonych w art. 64 § 1 kk, tj. winnego popełnienia czynu wyczerpującego dyspozycję art. 158 § 1 kk w zw. z art. 64 § 2 k.k.

W wyniku wniesionych apelacji **Sąd Okręgowy w Siedlcach wyrokiem z dnia 27 stycznia 2016 r.:**

I. wyrok w części dotyczącej M. Ł. w zakresie orzeczonej wobec niego kary uchylił i w tej części przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w Siedlcach do ponownego rozpoznania ;

II. wyrok w części dotyczącej P. O. zmienił w ten sposób, że:

- uchylił orzeczoną wobec oskarżonego P. O., na podstawie art. 158 §1 kk w zw. z art. 58 §3 kk, karę grzywny w wysokości 200 (dwieście) stawek dziennych po 10 (dziesięć) zł każda;

- na podstawie art. 158 §1 kk orzekł wobec oskarżonego P. O. karę 1 (jeden) roku pozbawienia wolności, której wykonanie, na podstawie art. 69 §1, §2 kk, art. 70 §1 kk, warunkowo zawiesił na okres próby lat 3 (trzy);

- na podstawie art. 71 §1 kk, art. 33 §1 i 3 kk orzekł wobec oskarżonego P. O. karę grzywny w wysokości 200 (dwieście) stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 (dziesięć) złotych;

III. w pozostałej części wyrok utrzymał w mocy;

IV. zasądził na rzecz Skarbu Państwa tytułem opłaty za obie instancje od oskarżonego P. O. 380 zł oraz obciąża go wydatkami za postępowanie odwoławcze w kwocie 10 zł;

V. zasądził od oskarżonego P. O. na rzecz oskarżyciela posiłkowego A. W. 420 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego poniesionych w postępowaniu odwoławczym.

W wyniku ponownego rozpoznania w zakresie wskazanym w wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach z dnia 27 stycznia 2016 r., **Sąd Rejonowy w Siedlcach wyrokiem z dnia 29 czerwca 2016 r.:**

I. na podstawie art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. skazał M. Ł., za popełnienie czynu przypisanego mu na podstawie wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach z dnia 30 stycznia 2015 r. na karę roku pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 44 § 2 k.k. orzekł przepadek pałki teleskopowej opisanej w wykazie dowodów rzeczowych nr (...) pod poz. 2 jako przedmiotu służącego do popełnienia przestępstwa;

III. na podstawie art. 63 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. zaliczył oskarżonemu na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności okres zatrzymania w sprawie od dnia 25 lutego 2014 r. (godz. 06:30) do dnia 26 lutego 2014 r. (godz. 14:05), uznając karę pozbawienia wolności za wykonaną w rozmiarze dwóch dni;

IV. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 436,95 zł tytułem zwrotu wydatków oraz kwotę 180 zł tytułem opłaty.

Apelację od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach z dnia 29 czerwca 2016 r. wniósł obrońca oskarżonego M. Ł.. Apelujący zaskarżonemu wyrokowi zarzucił: rażącą niewspółmierność orzeczonej wobec M. Ł. kary pozbawienia wolności bez dobrodziejstwa jej warunkowego zawieszenia i uznanie, że wobec oskarżonego nie zachodzi wyjątkowy wypadek uzasadniony szczególnymi okolicznościami. W konsekwencji tak sformułowanego zarzutu skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności na podstawie art. 69 § 1, 2 i 3 k.k. W toku rozprawy apelacyjnej obrońca oskarżonego M. Ł. poparł apelację i wniosek w niej zawarty, zaś prokurator wniósł o nieuwzględnienie apelacji i utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy. Pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego przyłączył się do stanowiska prokuratora oraz wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego okazała się niezasadna i z tego względu nie mogła spowodować postulowanego w jej treści skutku w postaci zastosowania względem oskarżonego dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności. W pierwszej kolejności wskazać należy, że rozpatrując sprawę ponownie Sąd Rejonowy w Siedlcach uwzględnił wszystkie wytyczne wskazane przez Sąd Okręgowy w uzasadnieniu wyroku z dnia 27 stycznia 2016 r., a okoliczności podniesione przez skarżącego w treści środka odwoławczego zostały przez Sąd I instancji wzięte pod uwagę, co też znalazło odzwierciedlenie w uzasadnieniu wyroku tegoż Sądu. Przechodząc do analizy jedyne zarzutu apelacji tj. art. 438 pkt 4 k.p.k. wskazać należy, że w orzecznictwie trafnie podkreśla się, że zarzut rażącej niewspółmierności kary, jako zarzut z kategorii ocen, można zasadnie podnosić wówczas, „gdy kara jakkolwiek mieści się w granicach ustawowego zagrożenia, to nie uwzględnia w sposób właściwy zarówno okoliczności popełnienia przestępstwa, jak i osobowości sprawcy, innymi słowy - gdy w społecznym odczuciu jest karą niesprawiedliwą” (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 kwietnia 1985 r., V KRN 178/85, OSNKW 1985, nr 7-8, poz. 60). Niewspółmierność zachodzi zatem wówczas, gdy suma zastosowanych kar i innych środków, wymierzonych za przypisane przestępstwa, nie odzwierciedla należycie stopnia szkodliwości społecznej czynu i nie uwzględnia w wystarczającej mierze celów kary (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 1990 r., Wr 363/90, OSNKW 1991, nr 7-9, poz. 39). Nie chodzi przy tym o każdą ewentualną różnicę co do jej wymiaru, ale o „różnicę ocen tak zasadniczej natury, iż karę dotychczas wymierzoną nazwać można byłoby - również w potocznym znaczeniu tego słowa - "rażąco" niewspółmierną, to jest niewspółmierną w stopniu nie dającym się wręcz zaakceptować” (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 lutego 1995 r., II KRN 198/94, LEX nr 20739). Chodzi przy tym o niewspółmierność zarówno niekorzystną dla oskarżonego, jak i korzystną dla niego, ale niekorzystną z punktu widzenia dobra wymiaru sprawiedliwości, a więc interesu publicznego. Mając na uwadze powyższe rozważania, zarzut skarżącego dotyczący wymierzonej oskarżonemu M. Ł. bezwzględnej kary pozbawienia wolności w wymiarze 1 roku uznać należało za niezasadny. Wywody skarżącego w żadnym razie nie dowodzą wadliwości zaskarżonego orzeczenia, a sprowadzają się tylko do prezentacji wyobrażeń o karze, która satysfakcjonowałaby stronę skarżącą. W ocenie Sądu Odwoławczego, dokonując ustaleń, co do warunków osobistych i właściwości oskarżonego, Sąd Rejonowy nie pominął żadnych istotnych i mogących mieć wpływ na treść wyroku okoliczności, zarówno łagodzących jak i obciążających. Analiza karty karnej oskarżonego M. Ł. wskazuje, że na przestrzeni ostatnich lat był on wielokrotnie karany, więc nie może być postrzegany jako człowiek pełny poszanowania dla obowiązującego porządku prawnego. Za popełnione przestępstwa

oskarżonemu wymierzano głównie kary pozbawienia wolności, lecz nie przyniosło to spodziewanego efektu, a on sam łatwo powracał na drogę przestępczą. Ponadto oskarżony ten w okresie przed popełnieniem przedmiotowego przestępstwa skorzystał z instytucji warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbycia reszty kary. Taka postawa oskarżonego wskazuje więc, że nie zmienił on swego postępowania, a orzekane względem niego kary nie doprowadziły do jego resocjalizacji i nie zapobiegły powrotowi do przestępstwa. Sąd Rejonowy zasadnie uznał, że nie można wobec oskarżonego przyjąć pozytywnej prognozy, co do jego zgodnego z prawem zachowania w przyszłości. Zapewnienia oskarżonego w zakresie chęci ustabilizowania swojego życia nie są wiarygodne również w ocenie Sądu Odwoławczego. Podkreślenia wymaga również to, że instytucja warunkowego zawieszenia kary pozbawienia wolności znajduje wtedy zastosowanie, gdy brak jest potrzeby zmiany postawy sprawcy czynu, która jest stabilna i pozytywna wobec porządku prawnego, a przestępstwo, którego się dopuścił jest tylko jednorazowym błędem życiowym, przypadkiem ocenionym przez niego negatywnie. W przypadku oskarżonego jednak nie może być o tym mowy. Wbrew temu, co twierdzi skarżący, z uzasadnienia wyroku wynika, że Sąd Rejonowy miał na względzie treść wywiadu środowiskowego sporządzonego na potrzeby niniejszego postępowania. Okoliczność ta, jakkolwiek korzystna dla oskarżonego, nie może samodzielnie przesądzać o zastosowaniu względem niego instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności. Podkreślić również należy, że stopień winy oskarżonego był znaczny, a popełniony przez niego czyn charakteryzował się znaczną społeczną szkodliwością. Jak słusznie wskazał Sąd Rejonowy w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia, w momencie zdarzenia M. Ł. był osobą pełnoletnią, która miała zachowaną pełną zdolność do rozpoznania znaczenia czynu oraz pokierowania swoim postępowaniem. Oskarżony dopuścił się na zamachu na jedne z najważniejszych dóbr – zdrowie i życie. W trakcie czynu M. Ł. posługiwał się narzędziem w postaci pałki teleskopowej, a okoliczność ta, w znacznym stopniu wpłynęła na rodzaj obrażeń, jakich w wyniku przedmiotowego zdarzenia, doznali pokrzywdzeni. W treści środka odwoławczego skarżący powołał się na przepis art. 69 § 3 k.k. (ustawy obowiązującej w dacie popełnienia czynu), który przewidywał możliwość zastosowania dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania kary w stosunku do sprawcy działającego w warunkach art. 64 § 2 k.k., w sytuacji wystąpienia wyjątkowego wypadku, uzasadnionego szczególnymi okolicznościami. Argumentując swoje stanowisko w zakresie konieczności zastosowania względem oskarżonego dyspozycji art. 69 § 3 k.k., skarżący wskazał, że zachowanie oskarżonego zostało spowodowane bezpośrednim atakiem, zarówno na niego jak i towarzyszące mu osoby. W ocenie Sądu Odwoławczego, podniesione przez skarżącego okoliczności, nie stanowią wyjątkowego wypadku w rozumieniu tego przepisu. Faktem jest, że M. Ł. został sprowokowany przez pokrzywdzonych, jednakże jego reakcja była nieproporcjonalna do zachowania strony przeciwnej. Powtórzyć również należy, iż oskarżony ten posługiwał się pałką teleskopową, podczas gdy pokrzywdzeni mogli bronić się jedynie „siłą mięśni”, ponadto nie odstąpił w trakcie zdarzenia od dalszego popełniania czynu, wybiegając za jego uczestnikami na korytarz w celu kontynuowania ataku. Podkreślenia wymaga też to, iż Sąd I instancji oceniając okoliczności zajścia w kontekście stopnia winy i społecznej szkodliwości czynu trafnie powołał się na nagrania z monitoringu, z których wyciągnął słuszny wniosek, iż widoczne na nich zachowanie sprawców tj. M. Ł. i jego kolegi nie mogło zostać uznane za usprawiedliwione nawet prowokacyjnym zachowaniem pokrzywdzonych. Mając na uwadze powyższe rozważania, decyzję Sądu Rejonowego w Siedlcach w przedmiocie niezastosowania w stosunku do oskarżonego M. Ł., instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary, uznać należało za prawidłową i w pełni uzasadnioną. W ocenie Sądu Odwoławczego, wymierzona oskarżonemu kara pozbawienia wolności w wymiarze 1 roku stanowi adekwatną sankcję prawnokarną za popełnione przez niego przestępstwo i uwzględnia wszystkie dyrektywy wymiaru kary wskazane w art. 53 k.k. O kosztach postępowania Sąd Odwoławczy orzekł na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 8 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r., a także art. 618 § 2 k.p.k. w zw. z § 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2003 r. w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu karnym. Na podstawie art. 627 k.p.k. Sąd Okręgowy zasądził od oskarżonego M. Ł. na rzecz oskarżyciela posiłkowego A. W. kwotę 420 złotych, ustalając wysokość tych kosztów zgodnie z § 4 ust. 1, § 16 ust. 1 pkt 1 oraz § 17 ust. 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2015 r., poz. 1801). Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. oraz art. 456 k.p.k.